

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Š	K	O	L	N	Í
					
D	R				
	U	Ž	I	N	
				A	

**Zpracovaný podle Metodiky pro podporu tvorby ŠVP ve školských
zařízeních pro zájmové vzdělávání**

**Základní škola praktická a Základní škola speciální Lužiny
Praha 5, Trávníčkova 1743**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

**ŠKOLNÍ DRUŽINA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ A ZÁKLADNÍ ŠKOLA PRAKTICKÁ LUŽINY,
Trávníčkova 1743,155 00 Praha 5**

IČO: 70107084
Právní forma: Příspěvková organizace
Druh zřizovatele: kraj
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1
Kontakty: 235 522 156, 235 522 159
E-mail: druzina@zsluziny.cz
reditelka@zsluziny.cz
Web: www.zsluziny.cz
Ředitelka školy: PaedDr. Věra Kozohorská
Vedoucí vychovatelka: Eva Frančeová
Platnost ŠVP, verze 2 - od 1.9.2015

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školní družina je součástí ZŠ praktické a ZŠ speciální Lužiny, Trávníčkova 1743,155 00 Praha 5. Má kapacitu 54 žáků, kteří jsou rozděleni do 5 až 6 oddělení v závislosti na míře speciálních vzdělávacích potřeb žáků.

ŠD navštěvují žáci s různým stupněm mentálního postižení, více vadami, autismem, tělesným postižením, s vadami řeči, a to v rámci možností kapacity bez omezení věku. Přednostně jsou k zájmovému vzdělávání přijímáni žáci k pravidelné docházce, a to žáci 1. stupně ZŠ praktické a žáci všech ročníků ZŠ speciální, jejichž zákonní zástupci jsou zaměstnání nebo OSVČ. Ranní družinu mohou v případě potřeby rodiny navštěvovat také nezapsaní žáci. V případě **aktuálně volné kapacity** je na žádost zákonného zástupce možno přijmout dítě i k mimořádné krátkodobé docházce do ŠD.

Pedagogové a žáci ŠD se pravidelně podílejí také na akcích organizovaných školou: Den otevřených dveří, akademie, vánoční besídka, tvůrčí dílny. Rodiče jsou zváni k účasti na besídkách, sportovních turnajích, víkendových akcí. Vedoucí vychovatelka organizuje víkendové akce např. ve spolupráci se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, Obvodní organizací Praha 5. Další spolupráce se dlouhodobě rozvíjí s místní Městskou knihovnou v rámci pravidelných čtenářských projektů.

3. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

Rozvoj osobnosti člověka.

Rozvoj osobnosti žáků s mentálním postižením, tj. dovedností a návyků, které uplatní v praktickém životě.

Posílení všeobecného přehledu v návaznosti na učivo 1. stupně.

Posílení utváření národního vědomí a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině.

Rozvoj znalostí světových a evropských kulturních hodnot a tradic.

Rozvoj pochopení a uplatňování zásad demokracie - každý má svá práva, ale i povinnosti.

Rozvoj znalostí o životním prostředí, jeho ochrana.

Posílení dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví.

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

ŠVP ŠD je sestaven pro žáky 1. stupně ZŠ praktické a pro žáky všech ročníků ZŠ speciální.

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

- a) **příležitostná** výchovná, vzdělávací, zájmová činnost:
přednášky, besedy, veřejná vystoupení, výstavy, exkurze, výlety, sportovní dny apod.
Dle charakteru činnosti se mohou přihlásit i mimodružinovní účastníci.
- b) **pravidelná** výchovná, vzdělávací a zájmová činnost:
ve ŠD každodenní činnost přihlášených žáků v odděleních ŠD, popřípadě zájmové útvary zřízované ŠD.
- c) **individuální** práce:
vytváření podmínek pro rozvoj žáků, individuální práce zejména se žáky s handicapem
- d) **spontánní** činnost:
ve ŠD jsou spontánní aktivity zahrnuty do denního režimu oddělení např. hry ranní družiny, odpolední klidové činnosti či při pobytu venku.

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času,
- vytváří návyky pro udržení zdravého životního stylu,
- podporuje výběr vhodných aktivit dle osobních dispozic,
- rozvíjí své zájmy a záliby,
- umí říci „ne“ na nevhodné aktivity,
- umí vhodně relaxovat,
- rozvíjí odbornost,
- rozvíjí nadání,
- vede k seberealizaci,
- zvyšuje zdravé sebevědomí,
- prohlubuje sebereflexi.

VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1) Místo, kde žijeme

- organizace školy a družiny
- poznávání nejbližšího okolí, určení významných objektů a jejich návštěva
- historie našeho města
- bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova

2) Člověk a společnost

- rodina a společnost – mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování
- právo a spravedlnost – šikana, zneužívání a týrání dětí

3) Lidé a čas

- orientace v prostoru a čase
- budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků
- umět využít správně a účelně svůj volný čas

4) Člověk a příroda

- vycházky a pobyty v přírodě
- pozorování změn, určování, využití encyklopedií
- následné výtvarné zpracování
- péče o pokojové rostliny
- ekologická výchova – ochrana přírody.

5) Člověk a jeho zdraví

- poznávání sebe sama
- poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, návykové látky
- osobní hygiena a čistota
- poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění
- nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu
- relaxace pohybovými aktivitami
- dodržování pitného režimu.

6) Umění a kultura

- rozvíjení estetického citění a vnímání prostředí, výtvarné činnosti
- rozvíjení schopnosti vyjádřit se neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky
- rozvíjení řečových schopností – dramatická výchova, dramatizace různých situací, obohacení emocionálního života
- poslechové, pěvecké, instrumentální a pohybově hudební činnosti

7) Člověk a svět práce

- Seznámení dětí s různými pracovními technikami.
- Rozvíjení zručnosti, představivosti a fantazie.
- Rozvíjení motoriky, získání základních manuálních zručností vytváření pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- Posilování pozitivního vztahu k práci a jejím výsledkům
- Rozvíjení práce v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce

- Sebeobslužné činnosti.
- Dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

8) Jazyk a jazyková komunikace

- rozvíjení čtenářské gramotnosti a komunikačních schopností – projekty vedoucí k rozvoji čtenářství

9) Fotografický kroužek

výchovně vzdělávací cíle:

- osvojení základních znalostí a odborných dovedností v oblasti fotografování
- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení znalostí a dovedností práce s digitálním fotoaparátem a s počítačem
- seznámení s možnostmi prezentace fotografie
- rozvoj fantazie a tvořivosti, estetického cítění
- rozvoj schopnosti spolupráce s ostatními
- posilování pozitivního vztahu k prostředí, okolí
- rozvoj zdravé soutěživosti, schopnosti hodnocení a sebehodnocení

Obsah činnosti

- teoretická část
- praktická část

Očekávané výstupy:

- získání představy o vývoji fotografie
- znalost základních částí fotoaparátu
- zvládnutí základů fotografování
- znalost rozlišení oborů fotografie
- při tvorbě vycházet ze svých zrakových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- zvládnutí základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- zvládnutí zhodnocení a porovnání své tvorby s výsledky ostatních
- rozvoj prezentace své tvorby
- rozvoj slovního vyjádření vlastní tvůrčí činnosti

Metody práce

- práce s historickými prameny
- základy o fotografickém přístroji, základy o fotografickém materiálu
- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s používáním chemikálií a využíváním výpočetní techniky

Klíčové kompetence

- využívá vhodné naučné metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky,
- pracuje s učebními materiály a učebními pomůckami,
- poznává vlastní pokroky,
- používá základních pojmů z oblasti fotografie,
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly,

- řeší samostatně kompozici fotografického záběru,
- nenechá se odradit nezdarem a hledá řešení,
- využívá tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí,
- rozumí obsahu,
- vyjadřuje své názory a postoje, umí obhájit svoji fotografickou práci,
- posiluje své sebevědomí,
- respektuje pravidla práce v týmu,
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky se stejnými zájmy,
- chrání své zdraví a dodržuje pravidla bezpečnosti práce.

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

personální:

- dostatečné personální zajištění aktivit - podpora asistentů pedagoga,
- úprava počtu žáků v odděleních s přihlédnutím k míře speciálních vzdělávacích potřeb
- odbornost pedagogických pracovníků s ohledem na druh postižení či znevýhodnění účastníků, účast na DVPP

technické:

- bezbariérový přístup, herny umístěné v přízemí budovy

materiální:

- speciální didaktické a kompenzační pomůcky

organizační:

- spolupráce s rodiči či jinými zákonnými zástupci účastníka ŠD
- spolupráce třídními učiteli, konzultace se SPC při škole,
- informování veřejnosti o nabídce integrovaného zájmového vzdělávání,
- spolupráce s organizacemi zaměřenými na podporu osob se zdravotním postižením,
- zajištění alternativních forem komunikace.

8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti rozhoduje ředitel podle pravidel stanovených v na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

Ředitel školy každoročně stanovuje kritéria, jimiž se řídí pořadí přijímání žáků k zájmovému vzdělávání v ŠD. Žák je na základě přihlášky k pravidelné docházce přijat k zájmovému vzdělávání pro celý školní rok.

V případě odhlášení žáka ze školy v průběhu školního roku dochází současně k jeho odhlášení ze ŠD. K předčasnému ukončení zájmového vzdělávání dochází také na základě písemného odhlášení ze strany zákonných zástupců.

Předčasně může být rovněž ukončeno zájmové vzdělávání rozhodnutím ředitele v případě neuhrazení úplaty za zájmové vzdělávání, není-li úplata prominuta.

9. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

K dispozici má 3 samostatné herny, činnost zbývajících oddělení probíhá v odpoledních hodinách v kmenových učebnách. Herny družiny jsou vybaveny novým nábytkem, koberci. Každoročně je příjem z úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině po odečtení režijních nákladů použit pro pořízení pomůcek, her, hraček a materiálu při činnosti ŠD. Družinové děti mohou využít k pohybovým aktivitám prostornou tělocvičnu, školní hřiště. Dále mohou využívat počítačovou učebnu a cvičnou kuchyňku. K dispozici je též školní knihovna. Stravování dětí je zajištěno ve školní jídelně FZŠ PedF UK, Praha 13, Trávníčkova 1744 – tedy v budově školy. Pitný režim zajišťují vychovatelé.

10. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Zájmové vzdělávání v ŠD zajišťují 2 vychovatelé (vychovatelky) na plný úvazek a 3 až 4 vychovatelé na poloviční úvazek. Řízením a organizací zájmového vzdělávání je pověřen vedoucí vychovatel, který při zajišťování činnosti úzce spolupracuje se zástupcem ředitele a také s vedoucí asistentkou pedagoga, protože vybraným žákům je na základě odborného posudku školského poradenského zařízení poskytována podpora asistenta pedagoga i v průběhu pobytu v ŠD.

11. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

- Výše úplaty za pravidelné vzdělávání ve školní družině je od 1.9.2013 stanovena na 150,- Kč měsíčně. Může však být pro další školní roky stanovena ředitelem školy odlišně, na základě posouzení neinvestičních nákladů.
- Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit na základě písemné žádosti, jestliže:
 - účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
 - účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
 - účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpořea tuto skutečnost prokáže řediteli. Snížení nebo osvobozená úplaty nelze provést zpětně

12. POPIS PODMÍNEK PRO BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ

Opatření k zajištění BOZ při činnosti ve školní družině

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- zajištění vhodných psychosociálních podmínek, příznivé sociální klima
- individuální přístup a respekt k osobním potřebám a problémům jedince
- ochrana před negativními jevy, spolupráce se školním metodikem prevence
- bezpečné pomůcky a pracovní postupy

- prevence úrazů pomocí technických a organizačních opatření, pravidelná poučení žáků na počátku školního roku a před zahájením rizikové aktivity (pracovní, tělesné apod.)
- dostupnost prostředků první pomoci – ve sborovně, přenosná lékárnička na výlety a vycházky
- praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc – školení 1. pomoci

13. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ŠD

- ŠVP školní družiny je přístupný v prostorách školy a školní družiny
- ŠVP školní družiny je zveřejněn na webových stránkách školy a školní družiny

V Praze dne 29.9.2015

PaedDr. Věra Kozohorská
ředitelka školského zařízení